

ПРЕЗЕНТАЦІЯ
КУРСУ
«ЛІНГВІСТИЧНИЙ
АНАЛІЗ ТЕКСТУ»»

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- ◎ **Метою** вивчення дисципліни є завершити мовну підготовку студента-філолога, об'єднати в нерозривний ланцюг лінгвістичні й літературознавчі знання, об'єднати лінгвістичні та літературознавчі концепції форми й змісту словесно-художнього твору на основі їх поглибленого синтезу, вивчення смислу, ідеї, замислу як словесно-структурного елемента художнього цілого.
- ◎ Вивчення курсу поглиблює філологічну підготовку майбутніх учителів іноземної мови, сприяє розумінню студентами структури й системи англійської мови, розкриває причини та шляхи її специфічних особливостей на сучасному етапі.

- ◎ **Передумови** для вивчення дисципліни становлять фахові знання (компетентності) загально- та професійно-нормативних дисциплін
- ◎ **Міждисциплінарні зв'язки** «Вступ до мовознавства», «Загальне мовознавство», «Країнознавство англomовних країн», «Література англomовних країн», «Світова література», «Літературознавство».

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

- ◎ *Знання:* студент повинен знати основні поняття і категорії лінгвістики тексту, принципи і правила лінгвістичного аналізу тексту; основні етапи роботи над художнім текстом, послідовність лінгвістичного аналізу прозового, поетичного та драматичного тексту; методика цілісного і часткового лінгвістичного аналізу тексту.

- *Уміння*: студент повинен вміти застосовувати знання із лінгвістичного аналізу та суміжних філологічних дисциплін для виявлення в художньому тексті чинників (мовних засобів, одиниць) його смислового, естетичного, виховного й емоційного впливу; для виявлення авторської точки зору на всіх мовних рівнях; застосовувати різноманітні мовознавчі методи аналізу тексту: описовий, порівняльний, статистичний, семантико-стилістичний; здійснювати лінгвістичний аналіз тексту.

- ⦿ *Комунікація* : студент спроможний розкрити зміст лінгвістичного аналізу тексту.
- ⦿ *Автономність та відповідальність*: студент повинен вміти самостійно здійснювати лінгвістичний аналіз тексту, та бути спроможним використовувати набуті знання у своїй подальшій професійній роботі.

ОСНОВНІ ТЕМИ:

- ◎ *Тема 1.* Лінгвістика тексту як наука і навчальна дисципліна. Проблема об'єкта лінгвістичної теорії тексту: мовлення; текст; комунікація; дискурс. Етапи становлення лінгвістики тексту як самостійної мовознавчої дисципліни: структурно-граматичний етап; становлення семантичного напрямку; комунікативно-прагматичний, семіотичний та когнітивний напрями. Аспекти вивчення тексту в сучасній лінгвістиці: гносеологічний; психологічний; прагматичний; лінгвістичний.

- *Тема 2.* Поняття дискурсу в сучасній лінгвістиці. Дискурс як соціолінгвістична категорія. Екстралінгвальні та лінгвальні параметри дискурсу: комунікативно-прагматична характеристика дискурсу; функціонально-стильова характеристика дискурсу. Текст як елементарна одиниця дискурсу. Диференційні ознаки тексту. Загальна характеристика основних лінгвістичних категорій тексту як одиниці дискурсу

- *Тема 3.* Лінгвістичні класифікації текстів. Основні текстові категорії: закономірності вияву. Типологія текстів. Критерії класифікації текстів.
- *Тема 4.* Композиція тексту. Поняття композиції тексту та її рівні. Специфіка змістової композиції. Особливості лінгвальної композиції. Формальна композиція тексту. Членування тексту: об'ємно-прагматичне членування; контекстно-варіативне членування.
- *Тема 5.* Композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту: способи опису сюжетного часу; модальність художнього тексту; тематика; пресупозиція і підтекст; форми викладу художньої інформації.

- *Тема 6.* Особливості лінгвістичного аналізу прозового тексту.
- *Тема 7.* Питання теорії і практики створення тексту. Етапи створення тексту. Принципи і прийоми побудови різних типів текстів. Формування замислу, вступу, основної частини, завершення тексту.
- *Тема 8.* Художні тексти. Основні ознаки художнього тексту: єдність об'єктивного і суб'єктивного у художньому тексті; емоційне спрямування художнього тексту; ідейно-образний зміст твору; образ автора; авторська точка зору; індивідуальний стиль автора; композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту.
- *Тема 9.* Лінгвістичний аналіз текстів різних типів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Єщенко Т.А. Лінгвістичний аналіз тексту: Навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2009. 264 с.
- Загнітко А.П. Лінгвістика тексту: Теорія і практикум. Науково-навчальний посібник. - Донецьк: ДонНУ, 2006. 289 с.
- Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 461 с.
- Кухаренко В.А. Інтерпретація тексту: Навч. посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 272 с.

- ⦿ Павлик Н.В. Лінгвістика тексту // Українська мова та методика її вивчення у вищій школі: Навчально-методичний комплекс для магістрантів // Р.О.Христіанінова, О.А.Крижко, Н.В.Павлик, О.І.Попова, В.О.Юносова, В.Ф.Дороз. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. С. 192-246.
- ⦿ Різун В.В., Мамалига А.І., Феллер М.Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту. К.: Редак. видав. центр «Київський ун-т», 1998. 336 с.
- ⦿ Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монограф. учебное пособие. К.: Брама, 2004. 336 с.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!